

**ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА ПРЕДЛОГА ПРОГРАМА УПРАВЉАЊА
ОТПАДОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2022-2031. ГОДИНЕ**

Орган/организација/заинтересовано лице: Друштво младих истраживача Бор,
Удружење Грађанска читаоница Бор и Удружење Виллаге Бор

Седиште и адреса: Бор, 3. Октобра 71

Име и презиме лица које доставља предлоге: Драган Ранђеловић, председник
ДМИ Бор

Контакт телефон: 064 230 96 01

Е-пошта: kancelarija@mibor.rs

Датум: 10.1.2022.

**1. Начелне примедбе на текст Предлога програма управљања отпадом у Републици
Србији за период од 2022-2031. године**

1. Кључна начелна примедба је да Програм не обухвата проблематику рудничког отпада, ни у аналитичком делу (у табели Табела 1.8. Количине отпада генерисане у Републици Србији 2020. године нема података о рудничком отпаду – са образложењем да ову евиденцију не води Агенција за животну средину, али води Министарство енергетике и рударства) ни у циљевима и мерама за решавање проблема управљања отпадом. Не може се прихватити образложење дато у јавним консултацијама да руднички отпад није обухваћен зато што њега прати Министарство рударства и енергетике а не Министарство заштите животне средине.

У том смислу треба допунити део 3.3. Индустриски и опасан отпад, као и део о циљевима и мерама реализације.

На страни 48 у посебном кратком одељку дат је кратак опис рудничког отпада из кога се види да по количинама овај отпад далеко премашује све остале врсте појединачно и укупно.

Уколико се овим Програмом не решава и проблем рудничког отпада поставља се питање којим ће се то посебним програмом решавати руднички отпад?

2. Друга начелна примедба односи се на план развоја регионалних центара за управљање отпадом јер није јасно зашто је на пример такав центар за Тимочки регион (Зајечар) предвиђен тек за 2033. (Слика 6.2. Смањење употребе несанитарних депонија, стр. 79) иако већ више година постоји усвојен споразум локалних заједница, усвојен регионални план управљања отпадом и теку активности на изради пројеката (мада се на сајту Агенције за животну средину наводи на регионални план усвајања отпада за регион Зајечар није

усвојен?)

Потребно је локалним заједницама омогућити да у складу са потребама и специфичностима брже решавају проблеме комуналног отпада.

2. Примедбе у појединостима (наводе се примедбе на конкретан део текст – глава, одељак и сл) а измене и допуне се достављају у форми одредаба , нпр. „у Глави број...део текста мења и гласи: „...“ или после става... додаје се став ... који гласи „...“ и сл)

1.Табелу 1.8. Количине отпада генерисане у Републици Србији 2020. године допунити подацима о количинама рудничког отпада, према подацима које води Министарство рударства и металургије.

2.У делу 3.3. Индустијски и опасан отпад додати и пасус о катастру рудничког отпада који је израђен посебно за АП Војводину и остали део Србије (постављен је на сајт Министарства рударства и енергетике)

3. На страни 48. део Рударски отпад треба допунити описом начина управљања овим отпадом на основу посебне Уредбе о управљању и карактеризацији рудничког отпада. Такође посебно описати проблематику историјског рудничког отпада на основу израђеног катастра.

4. У делу 3.7. Оцена стања и анализа проблема навести посебно проблеме смањивања и одлагања рудничког отпада, посебно проблем решавања историјског рудничког отпада, односно напуштених копова, јама и јаловишта.

5. У делу 3.8. Пројекције врста и количина отпада за период од 2022. до 2031. године проширити пасус на страни 65 о рудничком отпаду, посебно могућностима коришћења рудничког отпада у оквиру циркуларне економије, коришћења рудничке раскривке за запуњавање јамских ходника, старих површинских копова, могућности рекултивације површина и стављања у друге корисне функције и др.

6. Допунити Посебан циљ 2: Успостављен систем одрживог управљања опасним и индустријским отпадом додатном алинејом: - развити систем управљања рудничким отпадом

7. У тексту Посебног циља 4: Ојачан капацитет институција у области управљања отпадом и усклађена регулатива са прописима ЕУ, додати и јачање капацитета Министарства рударства и енергетике за управљање рудничким

отпадом (треба обезбедити да Агенција за животну средину прати и податке за руднички отпад заједно са Министрством рударства и енергетике). Такође овде треба додати да се подразумева, поред регионалних предузећа, и јачање улоге и капацитета локалних комуналних предузећа.

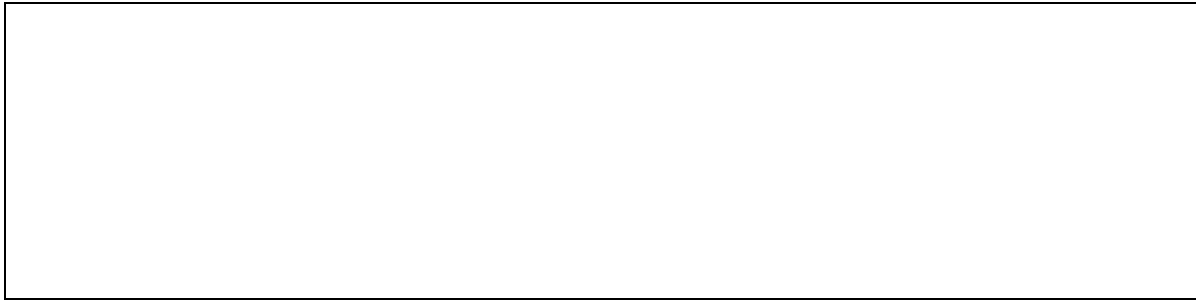
8. Није јасно зашто је регионални центар за управљање отпадом за регион Зајечар стављен за наредни плански период односно за 2033. годину када већ пар година постоји усвојен регионални план управљања отпадом, који је проширен и постројењем за опасан отпад у Прахову, разматрана је и нова процена утицаја за овај регионални план и др. Предвиђено је да се комунални отпад одлаже до 2033. на несанитарним депонијама у градовима и општинама Тимочког региона (Слика 6.2. Смањење употребе несанитарних депонија) а на пример у Бору је садашња депонија на простору рудничког јаловишта, које према томе не може да буде рекултивисано до 2033. Потребно је решавање несанитарних депонија у зајечарском региону и формирање регионалног центра за управљање отпадом поставити најмање у границама овог Програма а још би било боље оставити заинтересованим локалним заједницама да у складу са својим потребама и специфичностима брже раде на решавању несанитарних депонија и формирању регионалних центара за управљања отпадом.

9. У делу 6.1.6. Кампање информисања, наведене су активности на информисању и обуци грађана. Ове активности се не могу извести без улоге организација цивилног друштва које су и до сада биле највише ангажоване у њима па то треба навести и у овом делу. Улогу и задатке ОЦД треба посебно нагласити у Мери 1.7. Спровођење информативне кампање о систему управљања комуналним отпадом намењене грађанима (стр. 103)

10. Мера 2.3. Идентификација, санација и ремедијација контаминираних локација (стр. 105), треба да садржи и решавање локација рудничког отпада (катастар код Министарства рударства и енергетике, које треба да буде одговорни партнер у решавању).

11. У делу 8. ОРГАНИЗАЦИЈА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ, треба навести и надлежности и одговорности Министрства рударства и енергетике за управљање рудничким отпадом и отпадом из енергетике.

12. У делу о одговорности за управљање токовима отпада, у Табели 8.1 Финансијска одговорност јавног и приватног сектора за различите врсте отпада у редовима Индустијски отпад, Рударски отпад и отпад из енергетских сировина, треба означити да је поред одговорности приватног сектора, одговорна и држава за такозвани историјски руднички отпад и јавна - државна предузећа која генеришу руднички отпад.

3. Образложење predloga za unapređeње Predloga programa upravљања otpadom u Republici Srbiji za period od 2022-2031. godine

Када се ради о рударском отпаду, регистровано је око 200 напуштених рудничких депонија и јаловишта (тзв. историјски отпад) за чије решавање сада одговорност има држава, обзиром да су рударска предузећа која су створила овај отпад одавно престала да постоје. Урађен је катастар напуштених рудника који доскора није био јавно доступан, донета је Уредба о управљању рудничким отпадом на основу одговарајуће Директиве ЕУ, која важи од почетка 2021. Интегрални систем управљања отпадом не може да занемари ову врсту отпада која је највећа по количини. Потребно је боље повезати министарства заштите животне средине и рударства и енергетике у управљању рудничким отпадом, на основу јединственог програма.

Када се ради о регионалним системима, потребно је више уважити досадашње активности у појединим регионима, тако да се националним програмом управљања отпадом не пролонгира решавање проблема (пример зајечарског региона). Такође уважити и специфичности појединих средина, на пример борске средине, где поред енормних количина рудничког отпада не треба одуговлачити са решавањем комуналног отпада који се може много лакше и брже решавати.